

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. Położenie i topografia Piotrkowic

Piotrkowice to miejscowość w województwie świętokrzyskim, w gminie Chmielnik – położona w odległości 24 km na południowy wschód od Kielc, przy drodze krajowej nr 73, wiodącej do Buska – Zdroju i Tarnowa, pomiędzy Morawicą a Chmielnikiem. Rozciągają się na Wyżynie Kielecko- Sandomierskiej w Pogórzu Szydłowskim, ok. 280-300 m n.p.m .

W 1822 r. Piotrkowice utraciły prawa miejskie. Pozostałością jest miejska zabudowa z rynkiem i promieniście wychodzącymi ulicami. Piotrkowice to miejscowość o zwartej zabudowie, w której przeważają domy jednorodzinne. Większość mieszkań i obejść jest zadbane i czyste. Zamieszkuje w niej 540 mieszkańców. Pod względem liczby mieszkańców Piotrkowice należą do dużych sołectw na terenie gminy Chmielnik.

2. Historia

Nazwa miejscowości pochodzi od imienia Piotr przyniesionego najprawdopodobniej podczas chrystianizacji tych terenów. Historia tej średniowiecznej wsi sięga XII wieku, kiedy to należała do starej parafii Minostowice (odległych o 2 km).

Wg Jana Długosza w XV w. znajdował się tu drewniany kościół parafialny pw. Świętego Krzyża. Prawo patronatu posiadali Maleszewscy herbu Gryf, Jakub z Pielgrzymowic oraz Mikołaj herbu Prus z Ninoszowic. Uposażeniem plebana był przykościelny folwark, karczma z rolą oddająca grzywnę czynszu, nadrzeczne łąki i sadzawka. Wg rejestru poborowego powiatu checińskiego wieś składała się z folwarku plebana, łąk, lasów, 1 karczmy i 1 zagrodnika. Całość oceniona była na sumę 30 grzywien.

W 1627 roku obok figury Męki Pańskiej miało miejsce objawienie się Matki Bożej, związane z licznymi łaskami. Ówczesny proboszcz polecił swojemu gospodarzowi zorać pole wokół tej figury. Gdy ten zaczął pracę, pług się rozpadł, woły się zatrzymały, a gospodarz ujrzał na ziemi małą figurkę Matki Bożej Niepokalanej. Proboszcz dowiedziawszy się o tym, umieścił znalezioną figurkę przy figurze Męki Pańskiej i zachęcał, aby czcić to miejsce. Nie trzeba było długo czekać na potwierdzenie cudowności tego miejsca. Za poradą proboszcza udała się na to miejsce ciężko chora Zofia Rokszycka, kasztelanowa połaniecka, miejscowa dziedziczka i tutaj została cudownie uzdrowiona.

W dowód wdzięczności za otrzymane łaski i cudowne uzdrowienie, zbudowała drewniany kościół i klasztor, a następnie sprowadziła ojców Bernardynów. 15 sierpnia 1628 roku przeniesiono łaskami słynącą figurę Madonny z Dzieciątkiem z parafialnego kościoła pw. Św. Stanisława do drewnianej kaplicy pw. Zwiastowania NMP. Umieszczono w niej także małą figurkę Matki Bożej Niepokalanej odnalezioną podczas prac rolniczych na terenie parafii. Tę datę uważa się za formalny początek **Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej**.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

1. Dziedzictwo kulturowe

Dynamiczny rozwój kultu maryjnego przyczynił się do wybudowania w Piotrkowicach **kompleksu klasztornego z kościołem pw. Zwiastowania NMP**. W latach 1770 – 1776 na osi nawy kościoła, od strony zachodniej, wybudowano późnobarokową kaplicę, a w niej **domek loretański** przypominający Domek Nazaretański z włoskiego Loretto. Wybudowali ją Bernardyni, wówczas pracujący w parafii, przy wsparciu hrabiego Stanisława Krasińskiego i Joachima Tarnowskiego, starosty sulejowskiego.